

Aan het college van burgemeester en wethouders
Coolsingel 40
3011 AD Rotterdam

Rotterdam, 1 april 2025

**SCHRIFTELIJKE VRAGEN | ROTTERDAMSE HAVEN EN WONINGBOUW IN GEVAAR.
WAAR BLIJFT DE REGIE?**

Geacht college,

De fracties van GroenLinks en PvdA Rotterdam maken zich ernstige zorgen over de impact van de recente uitspraken van de Raad van State (Rendac-zaak, 18 december 2024) en de Rechtbank Den Haag (Greenpeace-uitspraak, 22 januari 2025) op de woningbouwopgave en de verduurzaming en economische toekomst van de Rotterdamse haven.

Tegelijkertijd erkennen wij de noodzaak om natuur te beschermen en de stikstofuitstoot drastisch te verlagen en zien wij dat woningbouw en verduurzamingspogingen stilvallen door het ontbreken van structurele oplossingen. Terwijl sommige (al bestaande of nieuwe) organisaties daadwerkelijk bereid zijn structureel te investeren in verduurzaming, blijven vergunningen uit en groeit de onzekerheid. Terwijl bedrijven vertrekken, missen wij een integrale visie voor welke bedrijven we willen behouden en welke bedrijven wij niet zullen betreuren als zij vertrekken. Wij vinden dat het tijd is voor een gezamenlijke, integrale aanpak waarbij de gemeente, provincie en het Havenbedrijf de regie nemen.

Gezien wij de sterke regie en 'onorthodoxe maatregelen' die het college zou nemen missen, stellen wij de volgende vragen:

1. Kan het college inzicht geven in hoeveel stikstofruimte nodig is om vastgelopen verduurzamingsprojecten in Hoek van Holland en de Rotterdamse haven weer mogelijk te maken?
2. Is het college bereid om samen met omliggende steden, de provincie Zuid-Holland en het Havenbedrijf een plan op te stellen voor het versneld vrijmaken van stikstofruimte, gericht op woningbouw en de energietransitie in de haven?
3. In hoeverre is het voor de gemeente, bedrijven of andere partijen mogelijk om zelfstandig bij te dragen aan de Stikstof Depositiebank HIC van de provincie Zuid-Holland?

4. Kan het college inzicht geven in het aantal agrarische bedrijven in Rotterdam dat op erfpachtgrond is gevestigd?
5. Ziet het college mogelijkheden om, indien nodig samen met de provincie en het Havenbedrijf, boeren, met name piekbelasters, rondom Natura 2000-gebieden binnen 25 kilometer van de haven a) vrijwillig uit te kopen en/of b) te compenseren als zij hun exploitatie (tijdelijk) beperken, zodat er sneller stikstofruimte vrijkomt en bouwfasen van verduurzamingsprojecten weer mogelijk worden?
6. Hoe beoordeelt het college de juridische en financiële haalbaarheid van het opkopen van landbouwgrond met als doel de stikstofdepositie van nabijgelegen Natura 2000-gebieden omlaag te krijgen, zodat er stikstofruimte ontstaat voor woningbouw en duurzame havenprojecten?
7. Kan het college onderzoeken of aangekochte landbouwgrond na opkoop kan worden ingezet voor natuurherstel, zonneparken of CO₂-opslag, zodat stikstofreductie hand in hand gaat met bredere klimaatdoelstellingen?
8. Is het college bereid om diepgaand ecologisch onderzoek te laten doen naar de gebruiksruimte van Natura 2000-gebieden rondom Rotterdam, vergelijkbaar met het onderzoek van de provincie Groningen naar de Marconi-kwelder, om op korte en middellange termijn meer ontwikkelruimte te creëren? Zo nee, waarom niet?
9. Hoe gaat het college zich inzetten voor snelle steunmaatregelen voor de industrie onder de Clean Industries Deal en het bijbehorende raamwerk?
10. Welke maatregelen overweegt het college om te voorkomen dat clusterfuncties in het havengebied verloren gaan? Welke clusterfuncties worden beschermd?
11. Beschikt het college over een visie op de toekomst van het betreffende gebied en de rol van het Havenbedrijf Rotterdam, voor het geval bestaande stikstofintensieve bedrijven besluiten te vertrekken of hun activiteiten te staken?
 - a. Is er onderzocht of er Nederlandse of Europese partijen zijn die bereid zijn dergelijke activiteiten over te nemen, eventueel met steun van betrokken overheden? Zo nee, waarom niet?
12. Is er een strategie om te voorkomen dat bestaande stikstofrechten verloren gaan, dan wel om te monitoren welke bijdrage bedrijfsstakingen leveren aan het verlichten van de stikstofdepositie in en rondom Rotterdam? Zo nee, waarom niet?

13. Deelt het college de analyse dat het huidige salderingsbeleid en de programmatische aanpak onvoldoende snel resultaat opleveren? Staat het college ervoor open om een publiek-privaat fonds (met of zonder de Rijksoverheid) op te richten om de verduurzaming van de haven te ondersteunen en zodat stilgevalen duurzame projecten kunnen worden hervat?
14. Is er met Gedeputeerde Staten gesproken over de mogelijkheid om, binnen de bestaande juridische kaders, het (deels) beëindigen van stikstofveroorzakende activiteiten te benutten als onderbouwing voor het afzien van handhaving, met het oog op het lostrekken van vastgelopen verduurzamingsprojecten of het strategisch prioriteren van handhavingsacties?
15. In de Greenpeace-uitspraak heeft de rechtbank Den Haag dus vastgesteld dat de Staat onrechtmatig handelt in het stikstofdossier door in strijd met zijn (Europese en nationale) verplichtingen de achteruitgang van kwetsbare Natura 2000-gebieden niet tijdig te keren en de eigen stikstofreductiedoelen voor 2025 en 2030 te missen, en de rechter heeft de Staat daarbij opgedragen deze nalatigheden uiterlijk in 2030 te herstellen:
- Wat betekent dit oordeel in de visie van het college voor de rol die men aan de Staat toedicht bij het bereiken van een structurele oplossing?
 - Acht het college het wenselijk en haalbaar om de Staat (juridisch) aan te spreken op haar verantwoordelijkheid?
 - Welke gevolgen heeft het handelen (of nalaten) van de Staat volgens het college voor Rotterdam en het Havenbedrijf Rotterdam?

We zien de beantwoording van onze vragen met belangstelling tegemoet.

Met vriendelijke groet,

Mina Morkoç
GroenLinks

Dennis Tak
Partij van de Arbeid